

Visie Christian Felber

Trends introduceerde Christian Felber als een econoom die strijdt voor een radicale transformatie van ons economisch systeem. Hij vraagt aan bedrijven om hier het voortouw te nemen. De economie moet ethische bedrijven bevoordelen, zodat de neerwaartse spiraal van kostenminimalisatie en winstmaximalisatie stopt.

Het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling van de UGent, het departement Omgeving, OIKOS en The Shift nodigen Christian Felber uit op 6 maart 2018 in België. Het wordt een dag met workshops, een lunchmeeting en 's avonds een lezing. Zo kunnen we samen ontdekken hoe het gedachtegoed van Felber kan bijdragen aan een duurzamere en groenere economie.

Economie ten dienste van de samenleving

Felber vertrekt van de vaststelling dat ons huidig economisch model de ecologische grenzen van onze planeet negeert, ongelijkheid in stand houdt en er niet in slaagt om iedereen in zijn basisbehoeften te voorzien.

Steeds **meer mensen zouden voorstander zijn** van een nieuw economisch model. Een onderzoek verricht door de Bertelsmann Stichting in 2010 toonde dat **88% van de Duitsers en 90% van de Oostenrijkers** een nieuw en meer ethisch economisch systeem willen dat op meer respectvolle wijze omgaat met milieu en sociale gelijkheid.

De Oostenrijker wil de economische wegwijzers radicaal omkeren en reikt met zijn **Economy of the Common Good** een alternatief economisch systeem aan. Het vindt over heel de wereld weerklank. De Economy of the Common Good wil de spelregels zo veranderen dat de economie ten dienste komt te staan van het algemeen belang - het gemene goed zeg maar. **Hoe kunnen we ons economisch model zo aanpassen dat er een verschuiving komt van winst voor enkelen naar welzijn voor allen?**

Meerwaarde of meer waarde?

Christian Felber stelt voor om in ons economisch model meer waarden te integreren. Het zijn waarden die centraal staan in intermenselijke relaties, zoals vertrouwen, eerlijkheid, erkenning, respect, empathie, samenwerking en wederzijdse hulp. **Winstbejag, concurrentie en eigenbelang staan immers lijnrecht tegenover menselijke waardigheid, solidariteit, duurzaamheid, rechtvaardigheid en democratie.**

Motivatie door concurrentie en winstbejag kan dan plaats maken voor het feit dat mensen van nature gericht zijn op samenwerken en het willen leveren van een bijdrage aan de samenleving.

We verwarren middel en doel

Felber stelt dat we in ons economisch model vandaag doel en middel omgedraaid hebben. De opstapeling van kapitaal is een doel op zich geworden in plaats van een middel om welzijn te creëren.

In een Economy for the Common Good wordt geld beschouwd als een middel om een ander doel te bereiken, een doel dat bovendien het algemeen belang dient. In een Economy for the Common Good worden ethische bedrijven beoordeeld, **zodat de focus verschuift van kostenminimalisatie en winstmaximalisatie naar wat echt van belang is.**

Wat is succesvol ondernemen?

In ons huidige systeem wordt succes gemeten op basis van financiële indicatoren, zoals het Bruto Nationaal Product of de financiële resultatenrekening van een onderneming. Succes wordt niet gemeten in termen van het vervullen van basisbehoeften, het voorzien van zinvolle tewerkstelling, de bijdrage tot een hogere levenskwaliteit of het beschermen van het ecosysteem.

Als we vinden dat onze economie in dienst zou moeten staan van de samenleving, dan moeten we ook op zoek gaan naar een manier van rapporteren waarbij we kunnen meten in welke mate een organisatie daartoe bijdraagt. Nu rapporteren we enkel over het middel (geld) en niet over het doel (welzijn).

Christian Felber stelt voor om te werken met **een Common-Good-Balans** voor ondernemingen, naar analogie met de huidige financiële balans die bedrijven jaarlijks moeten neerleggen. De balans geeft weer **hoe ecologisch, sociaal, solidair, rechtvaardig en democratisch een organisatie is.**

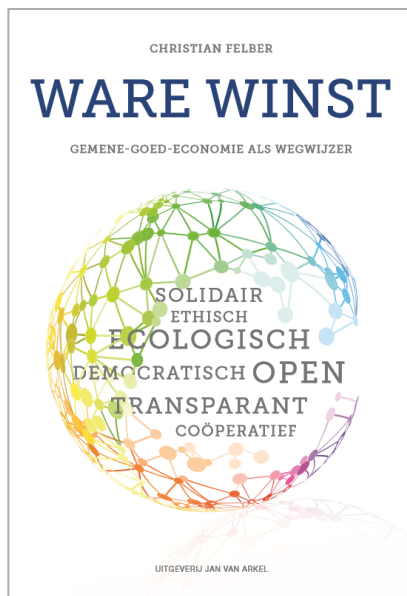
Een hoge balansscore kan dan aan voordelen gekoppeld worden, zoals lagere belastingen, betere kredietvoorwaarden en meer overheidscontracten. Het balansresultaat van elke onderneming wordt openbaar gemaakt, zodat consumenten weten wie ze met hun aankopen steunen. Samenwerking met andere ondernemingen die een goede Common-Good-Balans kunnen voorleggen, verbetert de eigen Common-Good-Balans.

Dit hefboommechanisme zorgt ervoor dat ethische ondernemingen meer voordelen krijgen dan slecht-scorende bedrijven, zodat de economische koers een ethische richting uitgaat.

Wereldwijde weerklank

Intussen vindt de Economy for the Common Good wereldwijd weerklank. In amper vier jaar is het idee uitgegroeid tot een **sociale beweging** die ondersteund wordt door meer dan honderd lokale groepen, bijna 2.000 ondernemingen en maatschappelijke organisaties en een groeiend aantal universiteiten, onder meer uit Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, Italië en Spanje. Daarnaast hebben de Italiaanse regio Zuid-Tirol en verscheidene lokale overheden in een aantal Europese landen gekozen voor het model op hun grondgebied.

Belangrijk is dat Felber wel een voorstel van toekomstige economie doet, maar niet pretendeert dat dat het enige juiste economische model is. Wel is hij op zoek naar een participatief en open proces en zoekt hij synergie en samenwerking met vergelijkbare benaderingen. Hij rekent op een meer **participatieve democratie** om de economie te hervormen. En iedereen die een bijdrage wil leveren, is daarbij welkom.

Christian Felber studeerde Spaans, Psychologie, Sociologie en Politieke wetenschappen en doceert aan de Vienna University of Economics and Business. Hij is auteur van meerdere boeken. Hij is initiatiefnemer van de 'Economy for the common Good'-beweging en staat aan de wieg van een ethische bank in Wenen.

Zijn boek 'Ware Winst' werd dit jaar vertaald in het Nederlands en wordt in Vlaanderen verdeeld door EPO.

In het boek doet Christian Felber voorstellen over onder meer erfrecht, basisinkomen, loonspanning, eigendom, de functie van banken en een uitbreiding van de democratie.